

М. В. Старинський, канд. юрид. наук, доц.,
ДВНЗ "Українська академія банківської справи НБУ"

ЩОДО ПОНЯТТЯ "ФУНКЦІЇ ВАЛЮТНОГО РИНКУ"

Розвиток та стабільне функціонування ринкової економіки будь-якої держави, в тому числі і України, залежить насамперед від ефективного функціонування механізмів акумуляції, розподілу та перерозподілу фінансових ресурсів. На сьогодні такими механізмами є фінансові ринки взагалі та валютний ринок зокрема. При цьому чим ефективніше функціонує валютний ринок, тим стабільнішим є можливість держави та інших зацікавлених суб'єктів залучати валютні ресурси для свого функціонування.

У науковій літературі вказується, що при дослідженні будь-яких способів та засобів впливу на це явище спершу варто звернути увагу

на функції цього явища, щоб зрозуміти його місце в суспільних відносинах. У цьому аспекті ми цілком підтримуємо зазначене і вважаємо, що дослідження функцій валютного ринку є чи не найбільш нагальним та необхідним наукових завданням, оскільки саме з'ясування функцій валютного ринку в подальшому надасть державі можливість більш ефективно використовувати наявний в неї арсенал способів та засобів впливу на валютний ринок.

Досліджуючи поняття "функції валютного ринку" варто звернути увагу на те, що протягом досить тривалого часу сам валютний ринок та його характеристики досліджувались в основному представниками економічної науки, а представники юридичної науки лише тільки починають звертати увагу на нього. Враховуючи це, можна з впевненістю констатувати, що системного дослідження правових аспектів функціонування валютного ринку на сучасному етапі розвитку юридичної науки немає. Окремі аспекти правового регулювання функціонування валютного ринку досліджували такі вітчизняні вчені як Е. А. Алісов, О. А. Костюченко, Є. В. Карманов, С. М. Половко, А. М. Іскоростенський, Л. М. Кравченко та ін.

Переходячи до дослідження поняття "функції валютного ринку", варто зазначити таке. Звернення до довідкової літератури дає можливість констатувати, що функція - це зовнішній прояв властивостей будь-якого об'єкта в певній системі відносин.

Логіко-лінгвістичний аналіз зазначеного визначення дає можливість виділити три суттєві аспекти, по-перше, це те, що через функції проявляються властивості об'єкта, по-друге, ці властивості проявляються ззовні і, по-третє, функції проявляються в системі відносин.

В аспекті нашої розвідки об'єктом є валютний ринок. Дослідження, що були проведені автором, дають можливість визначити його як регульовану нормами права сукупність суспільних відносин між уповноваженими суб'єктами, яка виникає у фінансовій сфері держави і пов'язана з здійсненням діяльності, що направлена на володіння, користування і розпорядження фінансовими інструментами в іноземній валюті чи валютних цінностях.

Системою відносин, в якій проявляються функції валютного ринку є фінансовий ринок. В економічній літературі фінансовий ринок визначається як сукупність суспільних відносин з приводу перерозподілу тимчасово вільних фінансових ресурсів між населенням (домогосподарствами), суб'єктами господарювання та державою через систему фінансових інститутів на основі взаємодії попиту та пропозиції. Також слід вказати на те, що в літературі, яка висвітлює питання функціонування фінансового ринку, вказується, що фінансовий ринок

складається з ринку капіталів та грошового ринку. В структуру останнього входить валютний ринок. Таким чином прояв функцій валютного ринку буде здійснюватись в системі відносин, які виникають на фінансовому ринку.

Враховуючи зазначене, поняття "функції валютного ринку" можна визначити як зовнішній прояв властивостей валютного ринку в процесі функціонування фінансового ринку держави.